

**ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА**  
**до проекту Закону України «Про внесення змін до статті 33 Закону**  
**України «Про вищу освіту» щодо усунення перешкод навчанню**  
**студентів за державним замовленням»**

**1. Обґрунтування необхідності прийняття законопроекту**

Необхідність прийняття проекту Закону України «Про внесення змін до статті 33 Закону України «Про вищу освіту» щодо надання місць державного замовлення для підготовки фахівців у територіально відокремлених структурних підрозділах закладів вищої освіти» зумовлена необхідністю поновлення права здобувачів вищої освіти навчатися за державним замовленням у територіально відокремлених структурних підрозділах закладів вищої освіти. Адже у первинній редакції Закону України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 року № 1556-VII не було жодних обмежень щодо вибору здобувачем вищої освіти державного чи комунального навчального закладу, або їх територіально відокремлених структурних підрозділів, у котрих він на умовах державного замовлення міг би здобувати вищу освіту. Натомість Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення освітньої діяльності у сфері вищої освіти» від 18 грудня 2019 року № 392-IX частину дев'яту статті 33 Закону України «Про вищу освіту» було викладено у новій редакції, унаслідок чого заборонено було надавати місця державного замовлення у територіально відокремлених структурних підрозділах закладів вищої освіти для підготовки фахівців на другому (магістерському) та наступних рівнях вищої освіти; із спеціальностей, з яких у тому самому місті або в радіусі 50 кілометрів від нього функціонує заклад вищої освіти державної форми власності, що здійснює підготовку за такою самою спеціальністю.

Таким чином було звужено обсяг конституційного права громадян на безоплатне здобуття вищої освіти в державних і комунальних навчальних закладах на конкурсній основі. Оскільки заклад вищої освіти, маючи статус юридичної особи, діючи згідно з ліцензією на провадження освітньої діяльності на певних рівнях вищої освіти, має право надавати освітні послуги не лише за своїм місцезнаходженням, але й в інших населених пунктах через свої територіально відокремлені структурні підрозділи.

Територіально відокремлені структурні підрозділи закладу вищої освіти так само, як і заклади вищої освіти, котрі володіють статусом юридичної особи, діють відповідно до отриманої ліцензії на провадження освітньої діяльності (відповідно до абзацу третього частини дев'ятої статті 33 Закону України «Про вищу освіту»), здійснюють освітню діяльність за власними освітніми програмами (згідно із абзацом сьомим частини дев'ятої статті 33 Закону України «Про вищу освіту»), мають пройти їх акредитацію.

То ж якщо заклад вищої освіти, або його територіально відокремлений структурний підрозділ діє відповідно до ліцензії на провадження освітньої діяльності, затвердив освітню програму, акредитував її, він засвідчив не лише відповідність кадровим, матеріально-технічним, інформаційним, методичним, технологічним, організаційним вимогам до здійснення освітньої діяльності, але й здатність надавати освітні послуги належної якості, відповідно до стандарту вищої освіти, а також досягати заявлених у освітній програмі результатів навчання.

Прийняття розробленого законопроекту дозволить територіально відокремленим структурним підрозділам закладів вищої освіти, відповідно до частини третьої статті 72 Закону України «Про вищу освіту», взяти участь у конкурсі щодо розміщення державного замовлення на підготовку фахівців з вищою освітою, який має проводитися на принципах добросовісної конкуренції, відкритості та прозорості, рівноправності, об'єктивного та неупередженого оцінювання пропозицій учасників конкурсу. І лише у разі перемоги у такому конкурсі, у разі надання територіально відокремленими структурними підрозділами закладів вищої освіти освітніх послуг на умовах державного замовлення, вони зможуть отримати фінансування за рахунок коштів державного бюджету.

## **2. Мета прийняття законопроекту**

Законопроект розроблено з метою поновлення права здобувачів вищої освіти навчатися за державним замовленням у територіально відокремлених структурних підрозділах закладів вищої освіти, а також задля відновлення можливого фінансування державних закладів вищої освіти та їх територіально відокремлених структурних підрозділів за рахунок коштів державного бюджету у разі надання ними освітніх послуг на умовах державного замовлення.

## **3. Загальна характеристика та основні положення законопроекту**

Законопроектом запропоновано зміни, котрі спрямовані на відновлення можливості здобувачів вищої освіти навчатися за рахунок коштів державного бюджету на умовах державного замовлення не лише за місцезнаходженням закладу вищої освіти, але й у його територіально відокремлених структурних підрозділах. Такі зміни дадуть можливість на конкурсних засадах обрати той заклад вищої освіти, або територіально відокремлений структурний підрозділ закладу вищої освіти, який спроможний надавати освітні послуги вищої якості. Окрім того, усувається дискримінація територіально відокремленого структурного підрозділу закладу вищої освіти державної форми власності щодо закладу вищої освіти, адже перший усунутий від конкурсу щодо розміщення державного замовлення на підготовку фахівців з вищою освітою. Хоча він може бути спроможним надавати освітні послуги вищої якості, аніж заклади вищої освіти державної форми власності, котрі функціонують за місцем його розташування.

#### **4. Стан нормативно-правової бази у даній сфері правового регулювання**

Нормативно-правову базу у даній сфері правового регулювання складають Конституція України, Закон України «Про освіту», Закон України «Про вищу освіту».

#### **5. Фінансово-економічне обґрунтування**

Проект не передбачає додаткових витрат з Державного бюджету України. Адже обсяг видатків Державного бюджету України на фінансування підготовки здобувачів вищої освіти на умовах державного замовлення не залежить ані від кількості закладів вищої освіти, ані від чисельності утворених ними територіально відокремлених структурних підрозділів.

#### **6. Запобігання корупції**

У проєкті Закону відсутні правила і процедури, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень.

#### **7. Прогноз соціально-економічних, правових та інших наслідків прийняття проєкту Закону**

Прийняття проєкту Закону відновить право здобувачів вищої освіти навчатися на умовах державного замовлення за рахунок коштів державного бюджету у територіально відокремлених структурних підрозділах закладів вищої освіти.

Прийняття законопроекту також створить сприятливі умови для розвитку конкуренції на ринку освітніх послуг між закладами вищої освіти та територіально відокремленими структурними підрозділами закладів вищої освіти, для підвищення якості освітніх послуг, для більш повного задоволення потреб регіонального ринку праці у відповідних фахівцях, у решті-решт, для наближення місця навчання здобувачів вищої освіти до їх місця проживання.

**Народні депутати України**

**О.І. КУЛІНІЧ**



СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Кулініч Олег Іванович  
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B040000006A0C2A0088D28300  
Дійсний до: 08.05.2022 9:30:43

Апарат Верховної Ради України  
№ 348д9/1-2020/147707 від 02.09.2020



185438